ఆంధ్రభూమి వివిధ వ్యాసావళి

ఆదివారం 18-4-1971

విప్లవ సాహిత్యంలో జానపద ప్రక్రియ

మాతాన ప్రముఖమైనది కానందు అది నర్వజనాదరణ మెనప్పుడే వేలనిపించు కింటుంది

మన దేశంలో ఇప్పటికీ సూటిగా డెబ్బైశాతం అక్షరజ్ఞానం లేని జనాన్నారు "సాలాలి బేరాలక" లొంగి పోయిన వాళ్ళబలంమీద ప్రజాస్వామ్యము

సామాన్యంది చదువుకున్న వాళ్ళలోని మూర్ఖత్వమైనా సరియైనది తెలుసుకోలేని వాళ్ళున్నారు. ఈ వీరత్వ కవిత్వంతో ఇప్పుడు గొప్పతనం అనుకున్నవి ఇలు గందరగోళం తయారవుతారు విప్లవం ఏరి లాగ అంటే అతి సామాన్యునికి దాని భావాలు అర్థభావాలే కాని మున్ముందే

ఆధునిక వచన కవిత్వం పని ఏ మయ్యిందీ? పాచీన కవిత్వం మోసుకున్న భరువే కొలతకంగా మోసుకుంటినేదు కొందరు దైతాగరసి సిద్ధాంతాన్ని వేసి మరికొందరు తలువ ఆకారంగా పదాలను పొందువరచి రకరకాలుగాచేసి ఇ కొందరు ఇదిగేమ పదాలను తన్నాలను ఉరకింటి తుడక. దొంక తిరుగడో భావ బంధాలలో కవిత్వాన్ని నిర్బంధిస్తున్నారు.

ఒకప్పుడు పీడిని ప్రశ్నకునన్న భావాన్ని చక్కగా చెప్పినప్పటికీ విశాలనికరవ్వగా వుంటుంది సామాన్య జన సమూహమిదుట ఈ వచన కవితలు చదివితే ఎంత మంది వింటారు? వింటే ఎంతసేపని వుంటారు? ఉండలి ఎందరి హృదయాలలో ఉద్భావం నెమరేయ ఉద్రేకుంది? నేమరేయ బడి లేనేగదా గుండె నిబ్బరం చమురయ్యేది.

చమురైతేనేగదా ఉప్పవజ్యోతి వెలిగేది భావాన్ని కొంత కాలంవరకు నెమరే యించేటంత రసస్ఫుష్టి వచన కవిత్వానికి లేదు అది లేనప్పుడు విప్లవాన్ని నిల భంగంలేకుండా తేనే నుసిరంగా నిలువు కోలేము

వచన కవితా ప్రకియకంటె ఈ నవ వదోల నిత్యజీవితానికి దగ్గరైన జానపద ప్రకియద్వారా సులభంగా విప్లవం తేవచ్చును సుస్థిరంగా నిలువుకోవచ్చును

పెన్నక్రియలకంటె ఈ ప్రకియలు నిజమైన ప్రజాసాహిత్య ప్రకియలు మన ఎలేల సంగతి అందరికి తెలుసు ముందు ముందే దెదరగొట్టకుండ ఈ ప్రకియల రేత భావాలలో భావాలలో. చేదు మందికు తీపినిబెట్టి ఇచ్చునటుగా అంతా సమ్మతింగా విప్లవానికి తగిన భావాలను గూర్చి బోధించాలి ఒక దారులోకివచ్చిన విదవ వుంకొల్పే విప్లవ భావాలను లేకతిం చాలి భావిస్తుంటే తిరుగుటలేదు అలూర సీతారామరాజువలె ఉపలంతా సామాన్యజనులోకిపోయి దతి కొద్ద గ వేతముదెన్నా బాళలో కలిసిపోయిన నాడె నిరాటంకమైన విప్లవం వర్ధిల్లుతుంది కానీ ఎక్కడో నగరాలనిగలలో పెక్కనంగా తిన కలిమి తిప్పితే దానినే ప్రకటకల రేడియాలు ఆగోరిసే కనుచూపుమేరలో విప్లవం రావిడికిల వతి విప్లవయలో కివులు సామాన్య ప్రజాసీకంతో కలిసి పోయి కవిత్వం వెలుసే సజీవమైన ప్రజ కివులువుతారు అట్లు చేసే పాయపల ప్రజానాయకులవుతారు. కిరుదులువదవు పదిలంగా వంటాయప్పుడు నేటి కవుల రాతలకు నాయకుల ఉపన్యాసాలకు భేదమే కన్పించడంలేదు

ఇప్పుడు అశోకుడు నాటి ప్రజల నిజ భావాలలో లోపలకు అమిందినందుకే బాల నందరు అదరంచి ఆచరించినారు గదా ఇప్పటికి ఓట్లకాలంవచ్చే జానపదుల కిష్టమైన ఇంకకవుల ద్వారానో జానపద నృత్యాల ద్వారానో వారి పాటల ద్వారా ప్రచారం నాగిస్తున్నారు. ఎందుకో తెలిసి వుంటుంది పేరే చప్పు నక్కరలేదు కటు.లిసియంతకు సహితం జానపద ప్రకియల తోలబొమ్మలాటలు-యక్ష గానాలు-బుర్రకథలు-పిట్టల వాళ్ళ పాటలు గీతాలు జానపదనృత్యాల ద్వారా పదారము దేనికి తగిన "గిరాకి" వస్తుంది

"నృపతి-శ్రీశ్రీ సాహిత్యమిమాలోదన" తెలుగునాక సంచికాయిందు ఒకరిదిగిన వర్ణనకు జవాబునిస్తూ శ్రీ శ్రీ కవిత కవిత్వం ముందరకూడా ఉంటుంది కాని మాందలికి కాలాలు ప్రకటితమైనాయి జానపద ప్రకియలు ఆదరణలో వస్తాయి" అని అన్నాడు

కుందుర తన "నగరంలోనా" అను కావ్యములో

"పాతని దనుల్లతనుల వల్లలు
తలలుగా అనుకత సం
ఖ్యాకుషులైన జానపదగాన మనోహర
సృత్య కాలక
పాకృత పూనములగలు జానియిదల్
సహజ సజీవ గ
ధారృతుల మహాపతికుయుతయ. మధు
ఒలికిన వెంకటదసీ

అని పొగడినాడు ఇట జానపద సాహితి ప్రతిక ఉండేనే ఆ ప్రకియలు కలకాల మలకాలమవుతాయి.

"పిల్లు పెల్లు కాల్లు పల్లు" అనే జానపద సాహిత్యము జానపద ప్రకియలలో చక్కగా చెప్పవచ్చును.

నమ్మలేని నిజం!

తప్పాడు రాత డిముడుగుళ్ళో దొంగ తనం దేసాడుట!" ఆ మాట విన్న నేను ఆశ్చర్యంగా నా భార్య కళ్ళలో చూసాను ఉండిపోయాను

వాడు నా పాఠస్నేహితుడు. చిన్న నాటినుంచి వాడాపు ఒక కంచంలో తిని ఒక మంచంలోపడుకున్నాం వాడు పురు గుకూడా హాని తలపెట్టనివాడు ఇలాంటి దొంగతనం చేయాల్సిన అవసరముపిమిటి అదిగూడ మన పేపర్ మేలయమలో దొంగతనమా?

అయినా నాకెందుకో అనుమానం వచ్చింది

"ఏమిటోయ... నువ్వు రోజు కోసలు

కథానిక

"నా మంగల్యం..." అంటుండగానే

"హోర్ముయ్" అంటూ అరిచాను నా భార్యాపిల్లలు అది నిజమయిన సంతోషం అయితే నన్ను మాంగల్యంమీద ఒట్టుపెట్టి కొడు అనడానికి నే నా భార్యతో చూసిన బిడ్డ కర్కశుడు ఏ నా నేర్పుకున్న మొదటి సన్నివేశం— ఏది ఏమయిన నేను బాజ్జీ కళ్ళలోచూసేగాని నమ్మ లేను

కండువ ఖుతానవేసుకుని భయటకునడి చాను

సబ్బుగారెడ్డి గారు తెలిసినవాళ్ళు. దారిలో కనపడినారు—నాన్న న న్ను కొండం తాన చక్కగా మాట్లాడినారు ఆమాటలు నన్ను పరిశీలిస్తే "నీ పాఠస్నేహితుడు నాళ్ళో దొంగతనం చేసాడుట.

ఎదురుగా నన్యాసిరావు కనుపించాడు నేను ముందుగానే అనుకున్నాను నన్యాసిరావన్న కనుపిస్తాడని

"ప్రెసిడెంట్ మీవాడు దొంగతనం చేసా డట...ఎంతపోయేకాలమో! ఈ రోజుల్లో దొంగ ఎవరో? దొంగ ఎవరో తెలిసిపడు కోడం అయినా ఇదునకు-దొంగతనం చేయాల్సిన అవ్యవసరం... ఆ... డబ్బు ఇదా! ఎంతవాడికయినా ఆ!! పేదవ డబ్బు మరి! ఇదంతటు ఆడుతూ వేదాంతిలా నిట్టూర్చుకుపోయాడు

నాజ్జీ నా కండువాతో గొంతునులిపి చంపేయాలనిపించింది-ఆ పేద వ న ను చంపిన పాపం నాకు అంటకుండుందని ఊరుకున్నాను.

ఆ... అన్నట్లు మీ వాడు పోలీస్ స్టేషన్‌లో ఉన్నాడు!

ఏదో గొప్పపని యం దిప్పినట్టు చెప్పాడు ఇంకా ఏదో చెప్పడానికి ప్రయ త్నించాడు

"నమస్కారం నన్యాసిరావుగారు వెళ్ళొస్తా!" అంటూ ముందుకు నడిచాను

కొంతగా నాటుసారా తాగినవాడిలా నన్యాసిరావుగాడి మాటలు విన్నతరువాత తూమి ఆకాశం పోటిపడి తిరుగుతున్నట్లని పించాయి!!

కళ్ళముందు మావాడి ఆకారంతప్ప ఏమి కనపించలేదు

నేను వాడు మొదటికానునించి ఒకే చోట చదువుకున్నాము పాపంవాడివన్న చిన్నప్పుడే పోయాడు-దేముడికి మంచిగా తెలిసిన 'లక్కీ' ఒక్కటే అదేమిటంటే కన్నతల్లేళ్ళకి కన్నాలమెడుచూపిసాడు... వాళ్ళనాన్న మిగిల్చిపోయిన ఆస్తిని మేన మామగారుమాన్తు డ్రగిపడంకు చదివించాడు చీమకియిన హానిలేయనివాడు ఈరోజు...

ఒకసారి మేము స్కూలు ఫైనలుచదివే రోజులో మా ఎదురింట్లో ఉన్న ఒకే ఒక పెద్దమనిషి ఇంట్లో నౌకరు దొంగతనం దేసే వాడని ఆ పెద్దమనిషి చితక బాద సాగాడు అ దృశ్యం చూసిన మావాడు ఆ బాధను తాను భరిస్తున్నట్లు ఒక్క సారిగా పరుగెత్తి ఆ నౌకర్నిలాగిపారేసి

బి. విద్యాసాగర్ రావు

తన జేబులోపోసాడు అలాంటివాడు...

నాకు ఎందుకో అనుమానంగానే ఉంది వాడు అలాంటివాడుకాదని.

ఎవరయినా ఏదయినా కావాలని అడి గితే లేదనకుండా ఇచ్చేవాడు

"వద్ద అమాయకుడుగా!" అనే వారు బాలా నుంచి వాడినిచూసి

వాడికి సిలంగా స్నేహితులు ఎవర యినా ఉంటే నేను మాత్రమేనేమో.

పేదవాళ్ళకు అడిగే అవ్యాయాలకు — బాలా చిరాకుపడేవాడు

మాట్లాడు పీనయిన తప్పుచేసాడంటే అది శివపాపమనినీతులు ప్రభావం మాత్రమే అని వాదించేవాడు

ఈ విషయము వాడి భార్యకు తెలిస్తే అమమంగానే అమాయకురాలు-మామన స్వందుకో అడుసాగింది

అయినా వాడు దొంగతనం ఎందుకు చేసాడు డబ్బు ఏదయిన అవసరము ఉంటే నేను ఇచ్చేవాణి

అలోచినూ పోలీస్ స్టేషనుకు వచ్చే సాను అక్కడ ఉన్న సబ్-ఇన్స్పెక్టర్ అనుమతి తీసుకుని లోనికి వెళ్ళాను.

వాకు తోడుగా ఒక కానిస్టేబిల్ వచ్చాడు

"అయిన మీ స్నేహితుడా మంచిపాను నేనుకుని దొంగతనం దేసాడు! ఇంకా లుకో తీసుకు తెచ్చుకున్నాడుసార్! వాడు వాడుపోయాడు ఈయన మాత్రం దొరికాడు!! అయిన ఎక్కడసీ చెప్పమంటే నాకు తెలియదంటాడు మంచి తెలివైన దొంగ...అంటూ చెప్పుకుంటూ లాకప్ గది చూపించాడు

నేను ఇంటి ఇనప చువ్వల వెనకాల ఎన్నడు చూసానన కోలేదు

నన్ను చూసి వాడు చిన్నగా నవ్వాడు అనప్పుడు చూసిన నాకు కళ్ళలో నీళ్ళు తిరిగాయి

ఆ నవ్వులో ఏదో వేదాంతం దాగి ఉంది

ఎలా మాటాడాలో అర్థం కాక వాడి వైపే చూస్తూ ఉండి పోయాను

"నేను దొంగతనం చేయలేదుకాని మంచిపనే చేసాను" అన్నాడు మెల్లగా

"నాకువాడిమాటలకు అర్థంతెలియలేదు"

"ఇది నుంచివనా?"

"అవును"

"నిజంగా నువ్వు నా స్నేహితుడ వయితే నిజంగా చెప్పు" కోపంగా అడ గాను

"ఆ విషయాన్ని నువ్వు నమ్మలేవు"

"ముందు నువ్వు చెప్పు"

"నేను రాత్రి పదిగంటల ప్రాంతాన అలా భయటకు వెళ్ళాను దారిలోరాములు వాడి గుడిదగ్గర ఒక్కసారిగా ఆగి పోయాను-ఎవరోవ్యక్తి గుడి తలుపుతీసి లోన ఉండి బాళ్ళ వగుంగోట్టి అందులో డబ్బును వెదుకసాగాను తీసాడు-ఆ చప్పుడు వక్కగా ఎవరులేరు! వాడు ఎదురుగా వచ్చాడు నేను అడిగాను దేమని గుళ్లో దొంగతనం దేసావు బాలా తప్పుకదూ! ఆ డబ్బు ఇక్కడేఉంచు "సార్ నా భార్య దావు ఇతుకుళ్లోఉంది...ఆ డాక్ట రుకు బాలగుపడంలో రూపాయలు ఇవ్వక పోతే అనువ తినుంచి తీసుకు వెళ్ళ మన్నాడు అందుకే నేను...అంటుండ గానే దూరంనుంచి పోలీసుల బూట్ల చప్పుడు వరుగెత్తి, వస్తున్నట్లువినిపించాయి నేను బాజ్జీ వరుగెత్తవెళ్ళమని చెప్పాను వాడు పారిపోయాడు పోలీసులు నేనువాడు కలిసి నేనుకున్న పథకం ప్రకారందొంగ తనం చేసామని అనుమానంమీద నన్ను అరెస్టు చేసారు! "మామూలుగా చెప్పకు పోయాడు"

"ఆ ముక్కు మోహం తెలియని వాడి కోసం ఎందుకురా అంత ప్రయ త్నం జరిగింది చెప్పరాదురా!"

"జరిగింది చెబితే ఎవరు నమ్మకారు నీకు తెలియదురా! ఈ లోకం నంగత నేను సబ్-ఇన్స్పెక్టర్‌గారికి పూర్తిగా విషయంగా చెప్పాను

"అయితే ఆ దొంగను పట్టుకోకుండా ఎందుకు పారిపోనిచ్చావు...నేనుమాత్రం ఆ దొంగ దొరికేవరకు మీ స్నేహితున్ని విడువను అన్నాడు సబ్-ఇన్స్పెక్టర్.

వాకు రాజకీయ వాయకులతో పెద్ద పరిచయంలేదు నేను పెద్ద ధనవంతుడిని కాదు ఏంటేయాలో అర్థంకాక పోలీస్ స్టేషన్‌నించి బటయకు నడిచాను

నా కళ్ళముందు నా భార్య "నేను చెప్పింది నిజమేనా" అన్నట్టు నవ్వుతు కనిపించింది.

దక్షిణదేశంలో బౌద్ధమతం

బౌద్ధ ప్రాముఖ్యత దృష్ట్యా ఆంధ్రదేశం తరువాత కేరళ ద్వితీయ స్థానం వుంది అశోకుని పాయాలోనే బౌద్ధం ఈ చిన్న రాష్ట్రంలో ప్రవేశించినట్లు తోస్తుంది కేరళలో గిర్నార్ శాసనంబట్టి అశోకుడు మనుష్యులకు పశువులకు ఉపయోగపడు చెట్లు నాటించినట్లు తెలుస్తున్నది

కిరూ. ఒకటవశతాబ్దిని తిరువాన్కూరు ప్రాంతాన జయసింహా పెరుమాళ్ళు కేరళ నేలిన మొదటి బౌద్ధ ప్రభువు కీ॥ శ శతాబ్దికి చెందిన భాణపెరుమాళ్ మరొక బౌద్ధరాజు ఈయన బౌద్ధ పెరుమాళ్‌గా పేర్కొనబడినవాడు ప్రకటపరగు బుడు మూడవ ముఖ్య బౌద్ధ పాలకుడు

ఈయన 9 శతాబ్దిని మధ్య కేరళాన్ని పాలించాడు తరువాన్కూరు రాష్ట్రంలోని శిరిమూలవాసం నేటి అల్వాయి ఈయన రాజధాని శిరిమూలవాసం రాజులను మూషకరాజులనేవారు. "మూషకవంశం" అనే ప్రాచీన సంస్కృత గ్రంథమొకటి పీరి రాజధానినగర్యం రాజులనుగురించి వివరిస్తున్నది నగరంలో అనేక బౌద్ధ ఆలయాలు చేతాలవున్నట్లు ఈ గ్రంథం తెలుపుతున్నది పరగుణుడు దక్షిణదేశం లోనేగాక భారతదేశ ఉత్తరప్రాంతాలలో సైతం బౌద్ధమతం వ్యాపించివచేశాడు

అదాన్య పీఠర్క భాంపాపోలో లభించిన బుద్ధ ప్రతిమపై "దక్షిణావధమూలవంశ లోకనాథ" అనే భాత కనిపించింది

పరగుణుని ప్రచార కార్యకలాపాలకి దీ ప్రబల నిదర్శనము కేరళలో బౌద్ధ ఆలయాల నిర్మాణాలకు పోషణలకు భూములు ఇతర విలువగల అస్తులను ఈ రాజు దానం చేశారు

తమిళ వాఙ్మయంలో ప్రాచీనకావ్యాలైన "మణిమేఖల" "శిలప్పాదిగారం" ప్రాచీన కేరళంలో బౌద్ధస్మగూర్చి తెలుపుతున్నది కాంగనూర్ బౌద్ధ సంస్కృతికి ప్రముఖ కేంద్రం ఈ లేఖనపట్టణంలో అనేక ఆలయాలు విహారాలు వున్నవి. శిలప్పాదిగారంలో ఉదహరించబడిన ప్రముఖ బౌద్ధ పవక్త 'అరవణ అదిగళ్' ప్రాచీన కేరళంలో ధర్మవ్యాప్తికి మిగుల కృషిచేశాడు. కీ॥ శ ఒకటవశతాబ్దిదాదేన గొప్ప బౌద్ధ కవి కులశేఖరన్ లేక కుడలయ్ సాధనార్ రచించిన తమిళ కావ్యం మణిమేఖలలో నాయిక మణిమేఖల నీతిసూత్రాలు నిర్ధారించిన దీ మహనీయుడి

సాధనార్ ప్రాచీన భారతదేశంలో ప్రముఖ బౌద్ధసంస్కృతికేంద్రము పాండ్య రాజధాని మదురానగరంలో ధాన్యవ్యాపార

చేర రాజధాని శ్రీవంజికలమ్‌లో మణిమేఖల ఇతిహాసం ఆవిర్భవించింది ఈ నగరంలోనే మణిమేఖల అపరజ ఆదిగళను కర్మిష్ఠ బౌద్ధ సంన్యాసి ఆశ్రయించింది చేర రాజులు బౌద్ధ మతాభిమానులై బౌద్ధ న్యాయసూత్రాలని అమలుజరిపారు.

ఇందువలననే ప్రాచీన చేరదేశం ధర్మరాజ్యంగా పేర్కొనగాంచి యుండవచ్చు చేర రాజధాని వంజితో ప్రముఖ బౌద్ధ ప్రచార సంస్థలు సన్నిహితమై యున్నవి కావేరి పూంపట్టణానికుండ వంసవచ్చిన మణిమేఖల ప్రభృత ప్రముఖ బౌద్ధులు మత ప్రచారం దేసూ ఈరేవుపట్టణంలోనే వారి శేష జీవితాన్ని గడిపారు తమిళకావ్యం శిలప్పాదిగారంలోప నాయికా నాయకులు కోవలన్ కణ్ణకి బౌద్ధులు పీరి మణిమేఖలలో పర్యటించబడిన బౌద్ధ సన్యాసిని మణిమేఖల తల్లిదండ్రులు

కేరళ సంస్కృతిపై బౌద్ధం గణనీయమైన ప్రభావం కలిగించింది హిందూ దేవాలయాలతో ఇప్పుడు సంబంధమున్నవన్నటికి బౌద్ధవిషయం ఈ నాటికి

రచన:
డి. సి. అహిర్
అనువాదం:
రావినూతల శ్రీరాములు

అక్కడ గౌరవింపబడుతున్నది కేరళ సంప్రదాయ పూజా విగ్రహమైన "శాస్త" పూర్వం బుద్ధుడే అయియుండ వచ్చు ప్రచారంలోనున్న బుద్ధుని పళ్ళలో అది ఒకటి. కీ॥ శ 18 శతాబ్దివరకు "మామంకము" అనే జాతీయోత్సవము ప్రతి పుష్కరం కేరళలో జరుగుచుండేది. కాలక్రమేణ ఉత్సవ పద్ధతులు ఆచారాలు మారినప్పటికి బౌద్ధమత ప్రభావం ఇది ఆవిర్భవించినట్లు కొందరపండితులు పేర్కొంటారు

ఉత్తర కేరళలోని తిరువావలో భరత నదీతీరాన గల సంగమంలో ఈ పుత్సవం జరుపబడేది బౌద్ధస్థలాలగుర్తించిన పొందినవం ఈ పుత్సవాన్ని ఇంద్రధ్వజ పూజగా మార్చివేసినది. పమ్మట విష్ణువు ఇందుని స్థానంలో వచ్చాడు. ఈవిధంగా కేరళ బౌద్ధానికి మిక్కిలి ముఖపడివున్నది.

మద్రాసు - మైసూరు

మద్రాసు నగరానికి 18 మైళ్ళదూరంలో బుదవేడు చిన్న గ్రామం బుద్ధభగవానుడు దక్షిణదేశ పర్యటనలో ఇచట విశ్రమించి నట్లు చెప్పబడినది క్రీ॥ శ 10 శతాబ్దికి చెందిన రాజరాజచోళుని పాలనలో ఈ గ్రామం బౌద్ధ సంఘానికి అంకిత మీయ బడినట్లు పురావస్తుశాఖవారి త్రవ్వకాల్లో లభించిన బుద్ధుని ప్రథమ శిలాశాసనము

బౌద్ధ వ్యవస్థ విహారపు శిథిలాలు నిరూపించినవి మార్కండాయం మైసూరువరకు వ్యాపించింది చిత్తల్‌డురు జిల్లాలో అళగ ఉని శిలాశాసనం లభించింది మూడవ బౌద్ధ మహానికి అనంతరం అశోకుడు వివిధ ప్రాంతాలకు పంపినప్రచారకులలో నొకడైన మహాదేవభిక్షు మహిషి మండలంలో (మైసూరు) ధర్మప్రబోధం గావించాడు.

క్రీ॥ శ శతాబ్ది అంత్యమున ప్రభవించిన కంచికాచార్యులవారి సంప్రదాయ వర్మ బుద్ధుని అనాదకులో బహుళ భక్తులలో ప్రాచుర్యం ఆయన భార్య కాదు దేవి కావించిన దానములలో ప్రధాన మైన బుద్ధవర్మను యువరాజుగా పేర్కొన బడినది బుద్ధనికిరుడు పీరి మరొక కుమారుడు. చోళుల కాలం (క్రీ॥ శ 800-1200) లో తుర్పుతిరాన నాగ

మధ్యతరగతి మనిషి

మధ్యతరగతి మనిషి
ఎప్పుడూ
ఎక్కడ
ఎలా
ఎందుకు
ఎవరికి
ఎంత
ఎక్కువ
ఎంత తక్కువ
ఎంత సమం
ఎంత అసమం
ఎంత సరి
ఎంత తప్పు
ఎంత ఎంత
ఎంత ఎంత
ఎంత ఎంత